

HAP-TUIN

2.4

Pool 2 – INTERCULTUREN

- Verbetering van het bestaande park ▪

BESTAANDE SITUATIE

Deze tuin is als groene long van deze dicht bebouwde wijk een grote troef. Het belangrijkste deel van de tuin behoort tot een geklasseerd geheel (met het Hap-huis en de oranjerie) en wordt geprezen om zowel de rijkdom van zijn plantensoorten als zijn esthetische, historische en sociale waarde.

INRICHTING

- ♦ De vijver is een groot pluspunt in deze tuin, en dat niet alleen op visueel, maar ook op pedagogisch en symbolisch vlak.
- ♦ In 2005 werd in het deel dat naar de Oudergemselaan leidt een ecologische (seminatuurlijke) en didactische tuin met inheemse soorten aangelegd.
- ♦ Een particulier geniet nu een gebruiksrecht op een omheind en niet geklasseerd deel van het Hap-park (site 'Lorfor'), om er bijenkorven te plaatsen.
- ♦ De tuin is verbonden met de Nederlandstalige bibliotheek (Oudergemselaan 191), aan de ingang van het park.

GEBRUIK EN PROBLEMEN

- ♦ Deze tuin, die erg wordt gewaardeerd om zijn rust, trekt oudere mensen en ouders met kleine kinderen aan.
- ♦ Het gebruik van het Hap-park is beperkt. Omdat dit een rustige plaats moet blijven, zijn balspellen er verboden. De openingsuren worden trouwens onvoldoende geacht.

Identiteitskaart

Schakel van het stuurproject

Projecttype	Heringerichte groene ruimte
Ligging	Tuin op het binnenterrein van het huizenblok, tussen de Waversessteenweg, de Oudergemselaan en de Louis Hapstraat en de Fétisstraat.
Eigenaar	Gemeente Etterbeek
Oppervlakte	Ongeveer 1,3 hectare
Totale budget	250.000 euro Cofinanciering: subsidies Monumenten en Landschappen

OMSCHRIJVING

De werken op deze geklasseerde site zullen worden bepaald in overleg met de KCML en de DML.

Er zal een historische en landschapsstudie worden uitgevoerd, om zo de meest aangewezen mogelijkheden voor de restauratie en de ingreeprioriteiten te bepalen.

Zo nodig kunnen ook een fytosanitaire studie van de bomen en een hydrologische studie worden uitgevoerd.

PRINCIPES

Restauratie volgens de aanbevelingen van de historische en landschapsstudies (en eventueel fytosanitair en hydrologisch).

Realisaties

- ◆ Onderhoud van het park: kappen van bomen / snoeien om sanitaire, esthetische en landschapsredenen;
- ◆ Bloemperken, aanplantingen en zaaien in naleving van de historische en landschapsstudie;
- ◆ Renovatie van het klein erfgoed (kiosk, pomp, kennel, ...);
- ◆ Renovatie van de paden (zonder het tracé te wijzigen).

VERWACHTE RESULTATEN

- ◆ Behoud en opwaardering van het erfgoed van de Hap-tuin.

DUURZAME ONTWIKKELING

- ◆ Het beheer van het water in het park verbeteren;
- ◆ De biodiversiteit in het park opwaarderen en versterken.

VOORWAARDEN VOOR SUCCES

- ◆ Compatibiliteit van de inrichtingen met de klassering van de site (adviezen KCML en DML);
- ◆ Toezien op het beheer van het park en de ingangen.

Vijver van de tuin

Kiosk

OMSCHRIJVING

Zonder afbreuk te doen aan het rustige en geïsoleerde karakter, voorziet het project de verbetering van de ingangen, van de toegang (met inbegrip van PBM) en van de zichtbaarheid van het Hap-park vanuit de Waversesteenweg, de Oudergemselaan (twee nogal discrete en zelfs onopvallende ingangen, aan de Waversesteenweg versterkt door de overvloedige plantengroei op de omheining) en de Louis Hap-straat (onbestaande toegang).

Er zal een ingang worden ingericht aan de Louis Hapstraat, en de bestaande ingangen aan de Waversesteenweg en de Oudergemselaan zullen duidelijker en beter worden aangegeven via een artistieke en moderne ingreep.

Deze verschillende inrichtingen moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met de klassering van het park.

Louis Hapstraat

INRICHTINGSPRINCIPES – Verbetering van de 3 ingangen

Ingang Louis Hapstraat

- ◆ Heropening van de secundaire ingang in de geest van de oorspronkelijke inrichting;
- ◆ Plaatsing van een nieuw hek / laag muurtje langs het park, met zicht op het park vanuit de Louis Hapstraat, beveiliging van de bestaande trap;
- ◆ Verlichting van de planten aan de straatkant.

Ingang Oudergemsesteenweg

- ◆ 'Groen symbool': aanplantingen/verfraaiing van de punten om de ingang van het park aan te duiden (land art ...);
- ◆ Plaatsing van een infobord over de Nederlandstalige bibliotheek.

Ingang Waversesteenweg

- ◆ Behandeling van / openingen van de omheiningmuur (te analyseren met de DML, geklasseerde site);
- ◆ Betere leesbaarheid van de ingang tot het park (aan de hand van lichte artistieke ingrepen) gekoppeld aan de nieuwe bestemming van het Hap-huis;
- ◆ Snoeien, kappen om minder schaduw te creëren.

Oudergemsesteenweg

VERWACHTE RESULTATEN

- ◆ Als het park meer zichtbaarheid geniet, wordt het een centraal punt in de wijk.
- ◆ Een verbetering van de ingangen van het park kan de verbindingen versterken; De ingang aan de Louis Hapstraat maakt het mogelijk om de noordelijke en zuidelijke wijken van het studiegebied met elkaar te verbinden.

Waversesteenweg

VOORWAARDEN VOOR SUCCES

- ◆ Compatibiliteit van de inrichtingen met de klassering van de site (adviezen KCML en DML);
- ◆ Leesbaarheid van de ingreep.

OMSCHRIJVING

De ingrepen moeten het park meer functies geven (rust – spel – tuinieren). Het project voorziet de inrichting van in het park verspreide speelse ruimten. In het bovenste deel van het park (site 'Lorfor') zal een stadsmoestuin worden aangelegd, en in de tuin van de Nederlandstalige bibliotheek komt leesmeubilair.

PRINCIPES

Semispontane spellen:

- Participatieve inrichting van ruimten volgens het concept 'speelnatuur', dat is gestoeld op het idee dat kinderen inspiratie vinden in de natuur en geen meubilair nodig hebben.
- Landschapsgrepen met gebruik van hout, steen, water enz. leiden tot semispontane spellen en bevorderen de ontdekking van de natuur.

Speelnatuur

Leesmeubilair in de tuin van de Nederlandstalige bibliotheek:

- 'Lezen in de tuin': plaatsing van meubilair van natuurlijke materialen in de tuin van de bibliotheek, in overleg met haar coördinatieteam.

Moestuinen:

- Opening van het bovenste deel van het park (site 'Lorfor') om er een semi-openbare moestuin aan te leggen en snoeien van het lover van de bomen;
- Inrichting van de moestuinzone (bodemanalyse, ophoging, aanvoer van aarde en aanpassingen, ...) en andere inrichtingen (toegangspaden, aanplantingen, ...);
- Moestuin ingedeeld in verschillende zones: vierkante moestuinen, heuvel van volle grond, compostzone, ...;
- Werking op basis van te bepalen percelen (collectief of individueel);
- Organisatie van sensibiliseringsactiviteiten (natuur in de stad, stedelijke landbouw, duurzame voeding). Plaats om mensen te ontmoeten, te leren en kennis uit te wisselen;
- Oppervlakte: ongeveer 1000 m² in totaal, verdeeld in verschillende percelen;
- Berg- en opslagruimte te voorzien/bepalen.

Speelnatuur

BEHEER VAN DE MOESTUIN

Wat human resources betreft, kan het beheer worden verzekerd door de Dienst Milieu/Duurzame ontwikkeling van de Gemeente Etterbeek. Eigen gemeentelijk budget en/of zoektocht naar subsidies via projectoproepen.

Er zal een charter worden voorzien om het beheer te omkaderen, met daarin de werkingsprincipes, maar ook een overeenkomst in het geval van een samenwerking met een (of meerdere) partner(s) en praktische aspecten (beheer van het water, van het compost, de inschrijvingen, ...).

VERWACHTE RESULTATEN

- Nieuwe inrichtingen voor nieuwe toepassingen;
- De sociale cohesie versterken, het plezier om andere mensen te ontmoeten en te praten; bewustwording rond het milieu en duurzame voeding;
- Het regionale speelnetwerk wordt versterkt.

DUURZAME ONTWIKKELING

- Opwaarderen, de biodiversiteit versterken. Gedifferentieerd beheer van de moestuin;
- Principes van een ecologische moestuin (ecologische behandelingen, composteren, strobedekking, ...).

VOORWAARDEN VOOR SUCCES

- Compatibiliteit van de inrichtingen met de klassering van de site;
- Betrokkenheid van de wijkbewoners; Participatief proces met de kinderen voor de inrichting van speelnatuur (benaderde partner: Bredeschool, zie 5.24);
- Activiteiten rond de moestuin;
- Flexibel beheer/werkingssysteem. Tot stand brengen van (een) partnerschap(pen).

Collectieve moestuin, Leefmilieu Brussel

Leesmeubilair in de tuin van de Nederlandstalige bibliotheek